

Солидно представяне на босилеградските музикални таланти

стр. 2

НАЦИОНАЛНИЯТ СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКОТО
НАЦИОНАЛНО МАЛЦИНСТВО
ОБЯВЯВА
КОНКУРС
ЗА АНГАЖИРАНЕ НА ПРЕВОДАЧИ И
ЕЗИКОВИ РЕДАКТОРИ ЗА ПРЕВЕЖДАНЕ И
РЕДАКТИРАНЕ НА УЧЕБНИЦИ ОТ 1-12 КЛАС

стр. 5

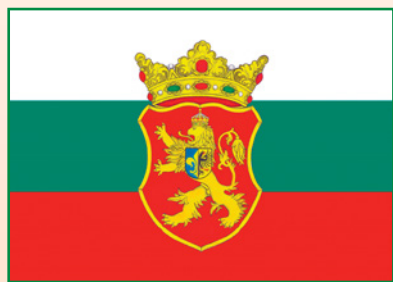
ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

Братство

Ново

ISSN 2466-4707

novo.bratstvo.rs

ГОДИНА VIII • БРОЙ 158 • 27 октомври 2023 година • Безплатен екземпляр • Основател: НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

С какво се занимава босилеградската библиотека?

стр. 8

В ЦАРИБОРОД СЕ СЪСТОЯ КРЪГЛА МАСА НА ТЕМА „ОБЩЕСТВЕНО ИНФОРМИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК“

стр. 9

ИНТЕРИРА МУЛТИКУЛТУРАЛНОТО РАЗВИТИЕ МЕЖДУ СЪРБИЯ И БЪЛГАРИЯ

портал
far.rs
MULTIMEDIJALNI INTERNET PORTAL
NA BUGARSKOM I SRPSKOM JEZIKU

ФАР

МУЛТИМЕДИЈЕН ПОРТАЛ
НА БЪЛГАРСКИ И СРПСКИ ЕЗИК

Сърбия в ритъма на Европа

Солидно представяне на босилеградските музикални таланти

Представителите на Босилеград - певците Мартин Дионисиев и сестра му Милкица Дионисиева, придружавани от танцьорите Ивана Игнатов, Нора Гонев, Дарио Андонов и Юлиан Тодорова, направиха солидно представяне на най-големия детско-младежки музикален фестивал в страната „Сърбия в ритъма на Европа“, който тази година се проведе в Кристалната зала в Зренянин. Финалното състезание бе излъчвано пряко по Първа телевизия.

Нашите музикални таланти, които представяха Финландия с песента „Ча ча ча“ на изпълнителя Кавария, заеха 17-о място в конкуренцията от 23 градове и общини в Сърбия, а победители бяха участниците от Кикинда, които представяха Кипър.

„Сърбия в ритъма на Европа“ е състезание, в рамките на което деца и младежи на възраст от 14 до 21 години представяват своите общини и градове

и по една европейска държава, като пеят на езика на тази страна. Победителят се определя чрез сумиране на гласовете на публиката като резултат от изпратени СМС съобщения, както и от гласовете на журито, съставено от представители на общините-участнички и гласовете на експертното жури.

От общината изтъкват, че от години подкрепят финансово участието на наши музикални таланти, тъй като по този начин се върши своеобразна промоция на Босилеградска община, а същевременно се дава възможност на млади изпълнители да покажат уменията си пред многобройната аудитория и да се промовират. Общината финансира цялата подготовка на нашите представители, която включваше обучение, костюми за сцената, участието в подготвителни лагери и др. Заедно с координатора по проекта Даниел Зарев, член на Общинския съвет, нашите изпълни-

тели миналата седмица бяха и гости на Посолството на Финландия в Белград, а на финала в Зренянин имаха и подкрепа от фенове от Босилеград, за които общината организира безплатен транспорт с два микробуса.

Победителите от Кикинда заедно с първите пет първокласирани изпълнители от Апатин, Пожаревац, Топола, Нови Сад и Зренянин ще участват в Реги-

оналният фестивал „Сърбия в ритъма на Европа“, който ще се проведе в Струмица, Република Северна Македония. Освен от Сърбия и Република Северна Македония в регионалното състезание ще се надпреварват и най-успешните изпълнители от състезанията в Черна гора и Република Сръбска.

П.Л.Р.

Правителството на Сърбия прие предложения за Закона за медиите

Правителството на Република Сърбия прие проектозакона за обществената информация и медиите и проектозакона за електронните медии, които правно регулират тези области и регламентират по-тясно начина за упражняване на свободата на обществената информация.

В информацията, публикувана на сайта на правителството на Република Сърбия, се посочва, че Законопроектът за обществената информация и медиите определя гаранциите за свобода на

обществената информация и забрана за дискриминация, застрашаване на свободното движение на информацията, както и оказване на натиск, заплахи или изнудване на медийни работници.

Специално внимание се обръща на наказването на насилието срещу журналисти, защитата на медийния плюрализъм и забраната на монополите в сферата на обществената информация.

Също така документът включва специални задължения на институ-

циите за обществени медийни услуги и други медии, които предоставят услуги съгласно принципите на обществените медийни услуги, по отношение на своевременно и безпристрастно отразяване и качество на услугите.

Дефинирано е и понятието стимулираща среда, което предполага създаването и поддържането на политическа, икономическа и социална среда, която да осигурява на медиите свободна работа, без натиск.

Законопроектът за електронните медии, в съответствие с международните актове и стандарти, определя организацията и работата на Регулаторния орган за електронни медии (РЕМ), условията и начина за предоставяне на медийни услуги, условията и реда за издаване на лицензи за предоставяне на медийни услуги, надзора на доставчиците на медийни услуги, както и други въпроси от значение за тази област.

Предложените закони гарантират

свободата на мнението и изразяването и свободата на медиите в съответствие с най-високите международни стандарти на страните от Европейския съюз и документите на ООН и Съвета на Европа, но и със стандартите, произтичащи от практиката на Европейския съд за човешките права. Дефинирането им беше предшествано от широки консултации и обществени дискусии, с присъствието на представители на правителството на Република Сърбия, журналистически и медийни асоциации, ОССЕ и други международни партньори.

Също така европейският комисар по разширяването Оливер Вархели изпрати писмо до премиера Ана Бърнабич, в което той похвали завършването на работата по предложенията за медийни закони и каза, че разпознава много добри елементи и в двата проектозакона, посочва се в информацията на сайта на правителството на Република Сърбия.

П.Л.Р.

Босилеград

Ремонт на „Горната улица“ и полагане на тръби за оптичен интернет

Едновременно с проекта за ремонт на централната градска улица „Горги Димитров“ от кея на Добродолски поток до централното кръстовище Община Босилеград реализира и проекта за полагането на тръби за оптичен интернет в тази част на града.

Стойността на проекта за ремонт на „Горната улица“ е 12 527 000 динара. От Кабинета на министъра за развитие на достатъчно развитите общини са отпуснати 7 680 000 динара, а Министерството на държавното управление и местното самоуправление е осигурило 4 827 000 динара. Общината от своя страна поема експертния надзор, техническия прием и изготвянето на проектно-техническата документация.

Кметът Владимир Захариев казва, че общината най-напред е изготвила проект за обновяване на „Горната улица“, с който е спечелила средства по конкурса на Кабинета на министъра за развитие на достатъчно развитите общини, докато останалата сума, която е била необходима за реализацията му, е осигурена от конкурс на Министерството на държавното управление и местно

самоуправление на Р. Сърбия.

„Искам да посоча, че за изпълнението на този проект не са отделяни средства от общинската хазна и да изкажа благодарност към правителството на Р. Сърбия и съответните министерства, които ни заделиха средства за реализацията му“, посочи Захариев. Той добави, че извършител на строителните работи е ДХЦ Инжинеринг ДОО Белград, а подизвършител е общинското Публично предприятие за строителни площи и пътища със съдействието на Публичното комунално предприятие „Услуга“.

Ръководителят на проекта за ремонта на „Горната улица“ и член на Общинския съвет Даниел Зарев изтъкна, че обновяването включва изграждане на нови тротоари, ремонт на пътното платно, изграждане на детски площадки, лятна сцена и пешеходни алеи, засаждане на декоративни дървета, създаване на зелени площи, монтиране на пейки, кошчета за отпадъци и др., а вече е монтирано и ново улично LED осветление.

Що се отнася до проекта за полагането на тръбопровод за оптичен интернет, Захариев

казва, че той е резултат на договор между общината и държавния връх начело с президента Александър Вучич, когато през март той бе на посещение в Босилеград. Кметът посочи, че освен в централната градска улица, ще бъде положен и кабел за оптичен интернет от Бесна Кобила до Босилеград с дължина 36 км. „С реализацията на този проект, чийто

инвеститор е Телеком Сърбия, Босилеград и с. Райчиловци ще получат качествен високоскоростен интернет“, подчерта Захариев и допълни, че новия тръбопровод за интернет в центъра на града ще бъде свързан към вече съществуващия, който общината е построила между града и Райчиловци.

П.Л.Р.

В Босилеградска община е в ход преброяването на земеделските стопанства

В Босилеградска община се провежда преброяване на земеделските стопанства, за което са ангажирани 9 преброители, които имат за задача да посетят около 2 000 селскостопански производители в града и в селата.

Преброяването на земеделските стопанства 2023, което на територията на Република Сърбия се провежда от 1

октомври до 15 декември, организира и реализира Републиканският статистически институт, съгласно Закона за преброяване на земеделските стопанства 2023 г. Ангажирани са общо 2 842 преброители и 253 общински координатори.

Основните цели на преброяването са: приемственост в предоставянето на цялостен, международно сравним, преглед на

структурните характеристики на националното селско стопанство; създаване на статистически данни, необходими за изграждане на устойчива селскостопанска политика, актуализиране на статистическия регистър на земеделските стопанства, който представлява рамка за провеждане на регулярни статистически изследвания, съобразени с международните стандарти.

Освен семейни земеделски стопанства в преброяването са включени и стопански дружества, земеделски кооперации и други организации със статут на юридическо лице, регистрирани предимно за извършване на земеделска производствена дейност, както и стопански дружества, земеделски кооперации и организации със статут на юридически лица,

регистрирани за друга дейност, а които имат организационни части, в които се извършва дейността по земеделско производство.

Цялата информация относно преброяването може да бъде намерена на сайта ropispoljoprivrede.stat.gov.rs, а до 15 декември 2023 г. в рамките на Републиканския статистически институт работи и информационен център, чийто телефонен номер за безплатни обаждания е 0800 444 005.

Първите предварителни резултати се очакват до края на януари следващата година, а окончателните ще бъдат публикувани последователно до края на 2025 г.

П.Л.Р.

43 ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА ПОДПИСАХА ДОГОВОРИ ЗА ОБЩНСКИ ФИНАНСОВИ СТИМУЛИ

Въз основа на конкурса, който община Цариброд обявява всяка година за отпускане на финансови стимули за развитие на селското стопанство, 43 земеделски стопанства сключиха договори за субсидии за инвестиции в имуществото на стопанството, кандидатствали за закупуване на машини, оранжерии, животни и др. Общината

субсидира 50 процента от изразходваните средства, а останалите 50 процента са участие на земеделските производители. Същевременно бяха предоставени плановите и програмите на Общинската администрация за следващата година и възможностите, които те ще предоставят на селскостопанските производители. Също така

самите производители имаха възможност да кажат на какво трябва да се обърне внимание при отпускането на субсидии или при създаването на нови програми, посочи членът на Общинския изпълнителен съвет в оставка, отговарящ за икономиката и селското стопанство, Драган Манчев.

„Тази година имаше две общински и една държавна програми за подпомагане на селското стопанство. В рамките на първата, изпълнена до месец юни, която общината реализира с фондацията „Ана и Владе Дивац“, размерът на субсидиите беше около 4 милиона динара. През юни стартира втората програма, която общината изпълнява от години, и според думите на Манчев ще продължи да я изпълнява.

Общият размер на средствата е 9 милиона динара, от които 4 милиона и половина са предназначени за изпълнение на мярката 101 „Инвестиции в имуществото на земеделските стопанства“, а останалите средства се предоставят на фермерите за застраховка, закупуване на автохтонни породи животни и други подобни. С третата програма държавата подпомогна стопани, които отглеждат добитък, като тази година бяха раздадени безвъзмездно 60 тона царевица на 34 стопани от територията на община Цариброд“, обобща Манчев.

Андрияна Ташков Александров

НОВ ВОДОПРОВОД НА УЛИЦА „МАРШАЛ ТИТО“ В СЕЛО ЖЕЛЮША

Приключиха работите по цялостната реконструкция на водопроводната мрежа на улица „Маршал Тито“ в с. Желюша. Става дума за главната улица в Горна Желюша, над магистралния път. Най-напред водопровода бе подменен в горната част на улицата, до кръстовището при трафопоста край селската църква, а във втората фаза дейностите продължиха до кръстовището с магистралния път. Към новата водопроводна мрежа, която, както и предишната, се захранва от водопровода Грапа, са свързани общо 75 потребители, всичките в главната улица с дължина 980 метра и няколко потребители от страничните улици, където е имало нужда, така че с тези клонове са подменени около километър и сто метра водопроводна мрежа, сподели техническият директор на Общественото предприятие „Комуналац“ Васил Ташков. По думите му работите са продължили по-кратко от обявените 60 работни дни, от началото на август до началото на октомври, като всичко е минало без сериозни проблеми: „Поради добрите метеорологични условия динамиката на работите вървеше според плана, нямаше проблеми с потребителите, тук-там технически проблеми с огради, изграждане на нови отклонения и тем подобни, но принципно всичко мина добре. Последните няколко години правим такива ремонти, тук беше най-лесно и най-бързо. Мрежата беше стара, изградена от самите потребители преди няколко десетилетия, постоянно възникваха аварии, тръбите се пукаха, санирахме проблемите. Тръбите бяха метални, стари около 50 години, слагани от жителите, така че на някои места имаше проблеми, защото мрежата беше над тази на помощните постройки. Всичко това е преместено, подредено, така че сега може да се реагира, но се надявам, че няма да има нужда. И жителите са довольни.

Инвестицията е финансирана с 2 милиона динара от бюджета на „Комуналац“. До асфалтирането улицата ще остане в този вид, а за нейното поддържане ще се грижи „Комуналац“, добави Ташков.

В момента се работи по подмяна на второстепенната водопроводна мрежа на ул. „Георги Димитров“ в с. Желюша, на участъка от бившата „Кожара“, до жп прелеза, от дясната страна. Според Ташков водопроводната мрежа там е също била лоша и постоянно е имало нужда от поправки, затова, след като механизацията вече е в селото, в договор с основателя е решено да се направи ремонт и на тази част, където има около сто метра с около 10 потребители и преди зимата да се премахнат проблемите, понеже са имали оплаквания, че в мазетата и гаражите на някои хора е имало вода заради спукването на тръбите.

В ход е изработката на плана на „Комуналац“ за следващата година, като капиталният проект е подмяна на водопроводната мрежа на ул. „Кирил и Методий“, който ще възлиза между 10 и 12 милиона динара и ще се финансира от бюджета на предприятието. Ще бъде подменен водопровода с азбестови тръби в дължина около 400 метра на участъка от кръстовището с улиците „Детко Петров“ и „Иво Андрич“ до жп прелеза в центъра на града. Планира се подмяна на водопроводната мрежа на още три улици, „Омладинских бригада“, част от ул. „Сутјеска“, от болницата до бившия склад на ГИД, както и на ул. „Радничка“, където ще бъде подменена и канализационната мрежа. Стойността на тези работи възлиза на около 10 милиона динара и също ще се финансира от бюджета на „Комуналац“, оповести Ташков.

Андрияна Ташков Александров

МВР СТАРТИРА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТ „ЗАЕДНО И БЕЗОПАСНО ПРЕЗ ДЕТСТВОТО“ В ЦАРИБРОД

На 13 октомври в Спортния комплекс „Парк“ децата от основното училище и детската градина в Цариброд имаха възможност да се запознаят с техниката и автомобилния парк на Министерството на вътрешните работи на Република Сърбия. Събитието се проведе в рамките на проекта „Заедно и безопасно през детството“, който от тази учебна година се изпълнява от МВР на Република Сърбия в сътрудничество с Министерството на образованието и Комисаря за защита

на равенството, с подкрепата на ОССЕ в Република Сърбия и Агенцията за сигурност. Проектът е предназначен за всички ученици от основните училища. Целта му е придобиване на знания и умения за безопасно поведение в реална и виртуална среда, при извънредни ситуации и безопасно участие в движението. През учебната година ще бъдат организирани няколко работилници.

Андрияна Ташков Александров

Босилеград

Съфинансиране на мерки за енергийно саниране на къщи и апартаменти

Общинска администрация в Босилеград обяви публична покана за съфинансиране на мерки за енергийно саниране на еднофамилни къщи и апартаменти на територията на общината, в рамките на проекта „Чиста енергия и енергийна ефективност за гражданите на Сърбия“, който реализира Министерството на минното дело и енергетиката на Р Сърбия. Обществената покана ще продължи до изчерпване на средствата, а най-късно до 31 декември т.г. За изпълнението на мерките са заделени 5 милиона динара, от които министерството отпуска 3,5 млн., а Община Босилеград 1,5 млн. динара.

Кметът Владимир Захариев подписа споразумение за съфинансиране на програмата за енергийна санация на къщи и апартаменти с министърката Дубравка Джедович на 20 юли 2023 г. в Белград.

Председателят на Комисията за изпълнение на мерките за енергийно саниране и зам.-началник на Общинската администрация Игор Антимов съобщи, че миналата година са били сключени 51 договора за съфинансиране на мерки за енергийно саниране, 45 от които са реализирани изцяло. Той посочи, че целта на мерките е подобряване на енергийната ефективност и увеличаване на използването на възобновяеми енергийни източници в еднофамилните къщи и апартаменти. „Програмата се изпълнява с цел финансова подкрепа на домакинствата, която ще им позволи да спестят значително от потреблението на всички видове енергия“, добави Антимов.

Гражданите могат да кандидатстват за изпълнението на следните мерки: подмяна на външни прозорци, врати и други елементи; монтаж на топлоизолация на външни стени, подове и други части; монтаж на техническа изолация под покривите или тавана; подмяна на съществуващия отоплителен уред на твърдо гориво, течено гориво или електричество с по-ефективен котел на биомаса; монтаж на термопомпи; подмяна на съществуваща

или монтаж на нова тръбна мрежа; монтаж на слънчеви колектори в инсталация за централна подготовка на топла вода; монтаж на соларни панели и съпътстващи инсталации за производство на електрическа енергия за собствени нужди.

Освен за поотделните мерки, гражданите имат възможност да кандидатстват и по един от пакетите от мерки - основен, стандартен и разширен. Основният пакет предвижда 55% субсидия и включва подмяна на дограма и поставяне на изолация. Стандартният е надграден до основния и включва и инсталиране на котли на биомаса, инсталиране на термопомпа, както и на нови тръбни мрежи и закупуване на котел. Той се субсидира до 60%. Разширеният пакет включва предишните два и инсталиране на слънчеви колектори и слънчеви панели, като максималният дял на безвъзмездните средства е 65%.

Заинтересованите граждани имат право да подават само едно заявление за домакинство, което може да включва няколко самостоятелни жилищни сгради на едно място и в една и съща имотна партия. Средства за енергийно саниране няма да бъдат отпуснати за бизнес помещения или други нежилищни помещения.

Комисията ще посети обектите два пъти - в началото, когато трябва да се увери дали информацията от заявлението е вярна, и в края, когато работите са приключили. Общината ще превежда средства само на юридически лица, които ще извършват работите по енергийното саниране на обектите.

Попълнения, подписан и разпечатан формуляр за кандидатстване и документацията се подават в запечатан плик в съответните служби на Общинската администрация. За допълнителна информация и уведомления гражданите могат да се обадят по телефон 065/36 67 042 или да пишат на e-mail: iantimov@gmail.com.

П.Л.Р.

Националният съвет на българското национално малцинство в рамките на компетенциите си в сферата на образованието задвижи процедура за обезпечаване на нови учебници за ученици от първи до дванадесети клас, учащи се изцяло на български език в Република Сърбия, в унисон с актуалните учебни планове и програми. Въз основа на Заключението на Комисията по образование №: 19/10-10-22,

ОБЯВЯВА КОНКУРС

за ангажиране на преводачи и езикови редактори за превеждане и редактиране на учебници от 1 -12 клас,

Преводачите и езиковите редактори ще изразяват желание за участие в процеса на обезпечаване на качествени преводи на учебници от първи до дванадесети клас.

Предмет на превод и редактиране са следните учебници:

1. Математика, учебник за трети клас (първа, втора, трета и четвърта част) (преводач и езиков редактор);
2. Природа и общество, учебник за трети клас (първа и втора част) (преводач и езиков редактор);
3. Изобразително изкуство, учебник за трети клас (преводач и езиков редактор);
4. Музикално изкуство, учебник за трети клас (преводач и езиков редактор);
5. Дигитален свят, учебник за трети клас (преводач и езиков редактор);
6. Математика, учебник за четвърти клас (първа, втора, трета и четвърта част) (преводач и езиков редактор);
7. Природа и общество, учебник за четвърти клас (първа и втора част) (преводач и езиков редактор);
8. Музикално изкуство, учебник за четвърти клас (преводач и езиков редактор);
9. Изобразително изкуство, учебник за четвърти клас (преводач и езиков редактор);
10. Дигитален свят, учебник за четвърти клас (преводач и езиков редактор);
11. История, учебник за седми клас (преводач и езиков редактор);
12. География, учебник за седми клас (преводач и езиков редактор);
13. Математика, учебник за седми клас (преводач и езиков редактор);
14. Биология, учебник за седми клас (преводач и езиков редактор);
15. Техника и технология, учебник за седми клас (преводач и езиков редактор);
16. Информатика, учебник за седми клас (преводач и езиков редактор);
17. Изобразително изкуство, учебник за седми клас (преводач и езиков редактор);
18. Музикално изкуство, учебник за седми клас (преводач и езиков редактор);
19. Физика, учебник за седми клас (преводач и езиков редактор);
20. Химия, учебник за седми клас (преводач и езиков редактор);
21. История, учебник за осми клас (преводач и езиков редактор);
22. География, учебник за осми клас (преводач и езиков редактор);
23. Математика, учебник за осми клас (преводач и езиков редактор);
24. Биология, учебник за осми клас (преводач и езиков редактор);
25. Техника и технология, учебник за осми клас (преводач и езиков редактор);
26. Информатика, учебник за осми клас (преводач и езиков редактор);
27. Изобразително изкуство, учебник за осми клас (преводач и езиков редактор);
28. Музикално изкуство, учебник за осми клас (преводач и езиков редактор);
29. Физика, учебник за осми клас (преводач и езиков редактор);
30. Химия, учебник за осми клас (преводач и езиков редактор);
31. Математика, учебник за десети клас (преводач и езиков редактор);
32. Химия, учебник за десети клас (преводач и езиков редактор);
33. Информатика, учебник за десети клас (преводач и езиков редактор);
34. География, учебник за десети клас (преводач и езиков редактор);
35. Психология, учебник за десети клас (преводач и езиков редактор);
36. Биология, учебник за десети клас (преводач и езиков редактор);
37. Музикално изкуство, учебник за десети клас (преводач и езиков редактор);
38. Химия, учебник за единадесети клас (преводач и езиков редактор);
39. Информатика, учебник за единадесети клас (преводач и езиков редактор);
40. География, учебник за единадесети клас (преводач и

- езиков редактор);
41. Философия, учебник за единадесети клас (преводач и езиков редактор);
 42. Биология, учебник за единадесети клас (преводач и езиков редактор);
 43. История, учебник за единадесети клас (преводач и езиков редактор).

Изисквания към каднатите преводачи

- Висше образование;
- Преводачески опит от най-малко три години;
- Владее на терминология от конкретната дисциплина на сърбски и на български език;
- Преводите ще бъдат реализирани в срокове, определени от издателя.

Изисквания към кандидатите езикови редактори

- Висше филологическо образование българска и/или славянска филология;
- Редакторски и преводачески опит от най-малко три години;
- Преподаватели във висши училища, научни работници, изследователи;
- Кандидатите ще бъдат подложени на ограничени срокове определени от издателя.

Кандидатстване

Заинтересованите преводачи и езикови редактори, които отговарят на посочените условия, трябва да предоставят основни документи както следва:

- Заявление (по образец) за участие в конкурса;
- Лична биографична справка CV, с насока към опита в сферата на превод и коректура, който можете да изтеглите от сайта на Ново Братство - <http://novo.bratsstvo.rs>.

Докуметите се предоставят по електрона поща, изпратена до Националния съвет office@nsb.rs.

Краен срок за подаване на документите е 01/12/2023 година.

Всеки кандидат преводач може да кадидаства за не повече от два превода.

Кандидатите за езикови редактори могат да кандидатстват за не повече од три учебника за редактиране и/или не повече от два превода.

Пристигналите кандидатури ще разглежда Конкурсната комисия при Националния съвет. Избраните кандидати Националният съвет ще предложи на приемащата страна (издателя на учебника). Решението на приемащата страна е окончателно, след което се сключват договори с избраните кандидати преводачи/езикови редактори.

С договорите се определя срок и цена на извършените услуги.

Преводът се заплаща по страница, което представлява 1 850 знака без интервали, според политиката на издателя.

Предложената цена за превода по страница е 760 динара в брутен размер.

Редактирането се заплаща по страница, което представлява 1 850 знака с интервали, според политиката на издателя.

Предложената цена за редактирането по страница е 130 динара в брутен размер.

В Босилеград,
Дата: 24/10/2023 година.
Председател на Националния съвет
на българското национално малцинство
Стефан Стойков

З А Я В Л Е Н И Е

за конкурс за преводачи/езикови редактори за превеждане на учебници от 1-12 клас

Име, фамилия:

Адрес за контакт:

гр:

пощ. код:

Ул. _____, номер: _____.

Електронна поща: _____; телефон: _____

Банка и банкова сметка: _____.

ОБРАЗОВАТЕЛЕН И ПРОФЕСИОНАЛЕН ОПИТ

Университет	Специалност	Степен и звание
Месторабота	Преподавателски стаж	Общ трудов стаж

Желая да бъде допуснат/а да превеждам*:

1.	Учебник:		клас:		приоритет:	
2.	Учебник:		клас:		приоритет:	
3.	Учебник:		клас:		приоритет:	

Желая да бъде допуснат/а да върша езикова редактура*:

1.	Учебник:		клас:		приоритет:	
2.	Учебник:		клас:		приоритет:	
3.	Учебник:		клас:		приоритет:	

Дата:

Град:

Подпис:

(Име, фамилия)

*В горе посочената табелка изразявате желанието кой учебник избирате за превод или езикова редактура, од кой клас е и до колкото имата повече предложения подреждайте ги така за да се вижда кое съдържание ви е по-близко!

В МЕСТО ИМЕ ЧИСЛО

Като строител, нерядко в руините на стари сгради срещам интересни и необичайни неща: писма, рисунки, послания и завещания, злато, пари, нумизматични и филателни колекции, хладни и огнестрелни оръжия, тайни бележки, любовни писма, фотографии... Вероятно собствениците им са ги временно скривали от някого с надеждата, че ще се върнат и ще си ги вземат. С течение на времето вещите били забравени или по някоя друга причина оставали неразкрити.

В един от многото случаи, копаейки основи за нова сграда, в руините на някогашния стар каземат, под каменна плоча намерих стар орфан тефтер. Отворих го и освен ръкописните страници нямаше нищо, което да привлече вниманието ми. Обикновено изхвърлям такива неща като безполезни, но този път, не знам защо, оставих бележника. Тетрадката с черни орфани и повредени корици имаше около шестдесет пожълтели и доста изцапани страници в училищен формат. Текстът е написан с графитен молив, а вместо почерк брой 1754, който показваше, че човекът, който го е писал, е доста образован и надарен в калиграфията. Разказът бродираше с четливи букви, говореше от първо лице по интересен начин за автора, неговия живот, мислене и възгледи за света. Реших да го публикувам. Следва само част от бележките. С изключение на няколко дребни, чисто технически намеси, всичко друго е автентично.

„Каменната килия е в сутерена и е с квадратна форма с размери три на три и висок над три метра таван. В самия връх на тавана, на половин метър над земята, имаше малък отвор - нещо като прозорец с решетки, през който влизаха храна, вода, въздух и части от дневна светлина. Защо и как стигнах до тази килия никой не знае, най-малко аз, но разбрах, че не си струва да мисля, защото предишните дни мисленето започваше и свършаваше между тези каменни стени. Несправедливостта, която ми беше нанесена, не знам защо и не знам дали този, който я причини, знае, но знам, че един ден всичко ще излезе с мен в тишината между каменните стени. Примирих се и разбрах, че моят живот е моята клетка, моят свят е моята клетка, моят дом е моята клетка, моята любов е моята клетка... И тя, може да се каже, с времето ми стана приятна и уютна. Стените са изградени от гладко дялан камък, върху който чрез внимателно наблюдение всеки ден откривах следи от пребиването на моите предшественици. Имаше много разказани и недовършени истории, гравирани въздишки и скърби, изразени желания, вопли, любовни послания, клетви, имена на любими деца, жени до диви животни и птици. Интересно е, че на нито една от рисунките не намерих домашно животно. За мен това беше донякъде разбираемо по психологически причини, защото дивите животни символизират свобода, а питомните робство. Как са успели да издълбаят твърдостта на плоския камък, за мен остава неизвестно.

Две рисунки особено привлякоха вниманието ми: първата – елен с вдигната глава, разклонените му рога се противопоставят на върховете на дърветата, а с наострените уши долавя песента на гората и опасността; на другия чертеж – орел, със стремителен полет вдига змия, която напразно се огъва, за да се освободи. Еленът ми носи честност, а орелът надмощие над покварата. Разговора с тях ме успокоява.

Няколко месеца след арестуването ми бях като звяр. Повече пъти се опитвах да изтръгна с ръце и зъби металните пръти, които хладнокръвно отброяваха престоя

ми до вечността, но освен болки нищо друго не сторих. Кресях, пувах, удрях с юмруци по вратата и стените, плаках, но всичко беше напразно. Никой не ме чу, нито видя, освен няколко от съседните килии, които хвърляха неуместни шегички и ми се смееха. Вероятно са виждали себе си в ранните дни на робството си и сега им е смешно. Разбира се, отказът от храна и вода също не ми помогна.

В първите дни, докато ме изследваха, много ме измъчваха: изгаряха тялото ми с нагорещено желязо, извиваха ми ръцете, биеха с палки, караха ме да жадувам... за да призная това, което не съм сторил, да кажа имена на хора, за които не съм чул, че съществуват. Като видяха, че моето мълчание не се различава от каменните стени, след известно време ме напуснаха и ме забравиха. Не ми дадоха никаква възможност да контактувам с някого и да потърся помощ или поне съвет.

* * *

Тази сутрин станах преди зазоряване. Само майка ми ме усети, но тя не реагира, престори се на заспала, а аз знаех, че инстинктът ѝ не може да пропусне нищо. Излязох тихо, за да не събудя другите. Трябваше да отида до гарата да посрещна приятел. На петдесетина крачки от къщата се обърнах и забелязах фигурата на майка ми, която наблюдаваше заминаването ми през полутъмен прозорец. И в този момент, не знам защо, помислих, че за последен път я виждам. Тръгнах през парка, където листата бяха окъпани в свежа роса. Луната придобиваше цвят на деня. На няколко крачки пред мен, до храст от жив плет, лежеше мъж. Опитвах се да ми каже нещо със слаб глас, но аз нищо не разбрах. От гърдите му течеше тъмна кръв. Опитах се да му помогна. Той издъхна в ръцете ми. Революер до него. Убийство или самоубийство – помислих си. Объркан, взех револвера и го обърнах няколко пъти в ръцете си, и аз не знам защо. Просто бях объркан и уплашен. Съвзех се и хукнах към полицията, за да докладвам за случая.

Същия ден ме арестуваха и обвиниха за убийство на висок политически деец. Мислех, че подозрението им, че съм извършил ужасно престъпление, само по себе си ще се обезсмисли, но греших. Отпечатъците ми върху револвера, с който беше убит непознатият, бяха неопровержимо доказателство за прокурора.

Това беше престъпление, което уж съм извършил по политически причини. По-нататъшните събития напълно замъглиха спомена за тези моменти. Събуждах се с болки в тялото и се чудех - къде съм!? Когато кошмарът в главата ми малко се утаи, видях се хвърлен в някакво мазе с влажни стени, а по пода ржда-сала вода. Усетих болезнено пулсиране в главата си и силна жажда. Стоя във вода, стени мокри, а аз съм толкова жаден, че започнах да лижа стените, докато не ми прилоша и започнах да повръщам. Имах ужасно желание да умра. Напразно търсих някакъв предмет, с който да погосна на живота си. Разпитващият ме гледаше като хипнотизиран. Беше толкова неподвижен, с хлътнали очи и глух към думите ми, с които се опитвах да му обясня. Изглеждаше без чувства, като каменна статуя.

Нишки ржда-сала вода безшумно се губеха в пукнатините между стените като моят живот. Безнадеждно изгубен, все по-често се сещах за предците си, спомням ги с тъга и съзми, вероятно защото чувствам, че никого повече няма да срещна някой от тях. Забравих името си защото не ми служеше за нищо. От деня, в който влязох в килията, името ми беше заменено с номер. В клетката човек

е само прост брой, който носеше печата с всичките му характеристики.

Детството ми загатваше хубаво бъдеще. Бях добър ученик, но последвалите събития прекъснаха моите и тези на родителите ми мечти. От малък заобичах книгите. За моя голяма радост чичо ми остави прекрасна библиотека и аз се отдадох на четене. Дълго време ме гризеше съвестта, че не съм се запознал с всички книги, които притежавах и сега усещам упреците им. Образованието ми беше прекъснато не по моя вина. Дойде войната с нея и злощастни времена, в които трябваше да решиш коя страна ще заемеш. Никой не знаеше с кого, защо и как. Едни предпочитаха старото, за да запазят онова, което не беше в защита на времето, а други - новото, за което не знаеха нищо, освен че си въобразяваха или вярваха, че е по-добро от съществуващото. И двете страни, вместо да се изправят срещу външния агресор, се унищожиха взаимно без да знаят защо. За съжаление тези, които не избраха нито едното, нито другото, не се справиха по-добре, защото неписаният закон гласеше: „не си ли с нас, значи си против нас“. Очакванията ми, че с края на войната всичко ще се нормализира, се оказаха грешни. Имаше мир, по-лош от войната. Новите творци на историята не искаха да дължат нищо на предците си, дори и на Бог, затова унищожиха всичко пред себе си. Аз пък се опитвах да се освободя от натрапчивото влияние, като доказвах погубността на взимането природните закони и предоставянето им на невежите маси за тълкуване. С други думи бях убеден, че всеки човек се ражда по същ начин и трябва да живее с всичките права, що беше утопия. С директни аргументи твърдех, че е безполезно да се харчат време и енергия за това, което Вселената отдавна е оставила настрана.

* * *

Инквизиторите приемаха появата на нови еретици с омраза и страх, защото се случвало много от тях да се изправят на подсъдимата скамейка по време на тяхното осъждане. Модерните идеологически инквизитори го правеха също само по-лукаво. Точка, която може да обхване цялото пространство на земното кълбо от всички ъгли, може да бъде капка роса или песчинка, просто трябва да се намери ъгъл, от който всичко това може да се наблюдава. Вече съм старец. Единственото, което ми остава, е да се надявам, че смъртта няма да е толкова далеч, колкото животът, защото започнах живота като Дон Кихот, който изразява абсолютен идеализъм, в който светът на идеите се издига над реалността. Философски погледнато много от неприятностите на този свят биха били избегнати, ако човек остане целия живот в стаята си. Дали щях да избегна неприятности, ако не бях илизал от стаята? Дон Кихот пътува в името на една несигурна идея към утопията и така той си осигури вечността. Комичното води до трагичното. Смеях се на Дон Кихот, че стана роб на фалшивото съзнание и заблуденото търсене на истината от човека, а не знае, че търсенето на истината е еднакво трагично и комично до съзми. Дон Кихот, скитащ из Испания, уби човек в един от многото си дуели. Нищо необичайно, защото в неговия свят на халюцинации смъртта е като магия. Защо убийството на един човек трябва да безпокои този, който се бие или поне мисли, че се бие с чудовища и магьосници? Кой може да разбере как е изглеждал убитият в очите на Дон Кихот по време на убийството? И може би това убийство е просто проекция на Сервантес и следователно негов грях. В политическата си слепота аз убих човек, не в парка, а в себе си и не можах да си представя как е изглеждал този човек преди убийството: чудовище или магьосник. Улеснява ли, че

това убийството е проекция на хората на властта? Историята на Сервантес и Дон Кихот, и за двамата, за мечтания и сътворения в съня, се свежда до конфликта на два свята; нереален, създаден във въображението на един писател и прозаичното испанско ежедневие от онази епоха. Историята на тия, които ме осъдиха без вина, се свежда до сблъсъка на два свята, в който моят свят нямаше нищо общо с техния, затова беше унищожен. За Спиноза повечето хора само приличат на хора, но по същество не са хора, а камъни, надарени със съзнание. В моя случай „законът на мисълта“ е, когато мислещите хора се превръщат в търкалящи се камъни.

Преди време ме посетиха, за първ и единствен път, след няколко десетилетия робство, двама възрастни мъже и се представиха за мои близки роднини. Не ги познах. Казаха ми, че са ме търсили от години, въпреки че всички били убедени, че отдавна съм си отишъл от този свят. С мъка говорех родния си език. Думите от моето детство, едвам изговарях и бях изненадан от старинния им вкус. Говорех на прост език, който отдавна беше преодолан - така че дори посетителите ми бяха изненадани от забравения начин на говорене. Докато ме слушаха, забелязах тяхното съжаление към мен и това ме обиди. Помолих ги да ме напуснат. Всъщност нямаше за какво да говоря, защото моят свят отдавна беше изчезнал. Сякаш се движех по някакъв таен път, по-дълбок от разума, който уважавах и не можех да оправдая. Когато започнах да запишвам мислите си, имах за цел да съкратя времето в килията, но сега разбирам, че не можеш да съкратиш това, което няма начало и край.

Преди известно време министъра на правосъдието посети затвора. Когато влезе в килията ми, ме попита за името ми. Отговорих 17540. Той ме погледна строго, сигурно помисли, че се шегувам, и повтори въпроса. Надзирателят, който го последва, потвърди, че наистина съм си забравил името и, че номера, който нося на дрехите си, е моето име. Министъра започна да се разпитва за мен. Отдавна не помнех тези ужасни подробности, които ръката на времето почти изтри и сега едва успяха да си спомня нещо и още по-трудно отговарях. Едвам успях да му обясня най-важното, че съм невинно осъден, без никакви възможности за защита. Той поиска от управителя да му предостави пълна документация по моя случай. Не след дълго началникът ми съобщи, че е пристигнало съобщение, че съм невинен и осъден само по идеология. Убийството, което ми приписаха, е извършено от друг и това е публично изяснено. Каза ми, че скоро ще пристигне документ за моето освобождаване и реабилитация с материално обезщетение от държавата за нанесената ми несправедливост. Усетих, че моето застаряващо тяло вече не може да понесе такива внезапни промени. В очакване на окончателното решение за невинността ми, един ден, не знам как да обясня, една странна халюцинация, която проблясна пред уморените ми очи в тъмната килия, видях майка ми, която стоеше на няколко крачки до мен. Приближавайки се възможно най-близо, тя не се отдалечи, а остана напълно неподвижна. Спрях и казах: „Благодаря ти, мамо, ти единствена знаеше истината, че съм невинен, дай ми ръката си да я целуна и да те здравата прегърна, защото дойде да свидетелстваш, че съм невинен.“ Протегнах ръка, но тя изчезна и така загубих възможността да усетя как изглежда докосването на сянка. Бях вкаменен и усетих бездна и вечно няма празнота. Разбрах, че краят на живота ми е съвсем близо. Затова реших тетрадката с бележките да сложа под плоча между стените на затвора, а да не зная и сам защо.

Симеон Костов

С какво се занимава босилеградската библиотека?

Народната библиотека „Христо Ботев“ в Босилеград, въпреки дългогодишната си традиция, формално съществува, но съществено не изпълнява професионалните си задачи. И то главно поради отсъствието на заинтересованост от страна на дългогодишния й директор Асен Михайлов.

За съжаление истинска е радост да видите някой да влиза или излиза от библиотеката с книга в ръце, освен някой ученик. Тук с години няма промоции или популяризиране на книги на литературни творци. За да привлечат вниманието на читателите, това би могли да научат от дейностите на Народната библиотека „Детко Петров“ в Цариброд и от тази в съседната Сурдулица.

Ето няколко безспорни примери, потвърждаващи казаното, а които сочат за небрежието и неотговорността на ръководителя на това ведомство.

На 27-ми септември т.г. се проведе литературна вечер с промоция на книгата ми „Босилеградският край през турското иго“ и на стихосбирката с избрани стихове „В сянката на живота“ на м-р Симеон Костов, най-успешния литературен творец от нашето малцинство. Той е написал още 29 книги на български и сръбски език и е носител на редица признания и награди, включително и на престижната награда „Радое Доманович“.

Литературното събитие беше организирано от Центъра за култура в Босилеград начело с директора Воислав Божилов и организатора на културните дейности м-р Горан Миланов, вместо от библиотеката, което е логично. Въпреки поканата от библиотеката никой не се отзова в препълнената зала, която е разположена само един етаж над библиотеката. За случилото се не последва никакво обяснение, а не дай си Боже - извинение.

Миналата година, на 16 декември, на промоцията на книгата ми „Хора и животни“ пак беше налице същия бойкот.

Преди няколко години в същата зала имаше литературна вечер, на която присъстваха всички живи писатели и поети от нашето малцинство, случайно срещнах Михайлов и го попитах къде се провежда събитието, а той ми отвърна, че не знае и не го интересува.

Неотдавна, когато влязох в офиса му и го попитах дали ще поръча книги от промоцията, състояла се на 27 септември, той ми каза, че не са заинтересовани, „понеже нямат пари“. Тъй като веднага излезе от офиса си, не стигнах да му кажа, че по няколко екземпляра от тези книги вече са поръчали от библиотеките в Цариброд и Сурдулица. И още нещо - на 28 септември библиотеката в Сурдулица организира успешна промоция на стихосбирката на Симеон Костов „В сянката на живота“.

Неотдавна Костов бе посетил и библиотеката в Босилеград и донесъл подарък от 30 негови книги от различни жанрове, а там му казали, че имат над 40 хиляди книги и не се нуждаят от подаръци, след което Костов с учудване напуснал помещението.

След всичко, какво може да се каже? Къде в случая е Управителният съвет на библиотеката, както и органите на местната власт, като се има предвид, че заетите в този „културен храм“ „черпят“ не малко пари от общинската хазна.

„Не държи вода“ оправданието, че до края на тази година Михайлов трябва да се пенсионира, а още повече, че „сега е много зает, тъй като си строи къща“.

Оставям на читателите сами да си направят извод от казаното!

Вене Велинов, бивш журналист на в-к „Братство“ и на „ТВ Журнал“

Нада Блам като „Нака Супербаба“ пред босилеградските малчугани

Известната белградска актриса Нада Блам се представи пред босилеградските малчугани с пиесата си „Нака Супербаба“, насочена към превенция на наси-

лието между връстници. Тя изнесе две отделни театрални представления - за децата от детската градина в залата на Детския кът в Културния дом и за учениците от началните класове на основното училище в Голямата зала на Центъра за култура.

Целта на постановката е да насърчи емпатията у децата, за да се разрешават конфликтите и разногласията без насилие и под мотото „Който бие връстниците и ги тормози, той се крие от страха си и не е смел“. Пиесата включваше редица хумористично илюстрирани примери, от които децата да се научат как да изнасят най-добрите начини за решаване на конфликтите и проблемите.

Организатор и спонсор на спектакъла беше мината „Босил-метал“.

П.Л.Р.

Босилеградският художник Любиша Пенев участва в изложба в Кюстендил

Босилеградският художник Любиша Пенев взе участие в общата изложбата „6 посоки“ в кюстендилската галерия „ИЩАР“. Заедно с него свои творби на изложбата представили и колегите му от Кюстендил - Бисер и Десислава Лапееви, Евгени Серафимов, Иво Йорданов и Пирин Македонски.

Любителите на изобразителното изкуство ще имат възможност да разгледат прекрасните картини на художниците до

края на октомври.

Любиша Пенев каза, че тази изложба е поредното събитие, за което с удоволствие е приел поканата да участва, подчертавайки важноста от дългогодишното приятелство с колегите художници от Кюстендил и региона. „Подобни изложби са добра възможност за изява, оценка и признание“, каза той.

П.Л.Р.

В ОУ в Босилеград по повод Месеца на книгата

Изложба на нови заглавия

По повод отбелязването на „Октомври - месец на книгата“ и Деня на училищните библиотекарски, училищната библиотека в ОУ „Георги Димитров“ в Босилеград и тази година организира изложба на най-новите заглавия, които училището е закупило със средства, получени от Министерството на образованието, науката и технологичното развитие на Република Сърбия, както и на книги, получени като дарения.

Пред входа на библиотеката библиотекарките Марина Якимова, Венетка Ефтимова, Ясмина Александрова и Снежана Иванова поставиха щанд, на който учениците имаха възможност да разгледат новите заглавия - задължителни творби за извънкласно четене, енциклопедии, речници, научна литература,

прочетни книги и др.

Бяха изложени и 25 нови книги, дарение на частни лица от София, членове на културно-просветен кръг „АЕМОИ“. Дарението е реализирано по инициатива на нашенката Ивана Младенова Бочева, която живее в София. Заедно с нея дарението са осигурили и доц. д-р Таня Казанджиева, инж. Любомир Пешев, Малина Георгиева и д-р Росен Хаджиев.

Директорът на училището Снежана Апостолов изказа благодарност към дарителите от София и изтъкна, че те са проявили готовност да осигурят още книги, от които се нуждаят нашите ученици и училището.

П.Л.Р.

В ЦАРИБРОД СЕ СЪСТОЯ КРЪГЛА МАСА НА ТЕМА „ОБЩЕСТВЕНО ИНФОРМИРАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК“

На 11 октомври в Образователния център в Цариград се проведе кръгла маса на тема „Обществено информиране на български език“, организирана съвместно от Интернет портала ФАР и мисията на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) в Сърбия, в сътрудничество с Независимото сдружение на журналистите на Сърбия и с подкрепата на Посолството на Република България в Белград.

Целта на срещата бе да се направи оглед на актуалното състояние на информирането на български език в Сърбия и чрез конструктивна дискусия да се намерят предложения, които да допринесат за качеството му в бъдеще. Участниците в кръглата маса най-напред бяха поздравени от Славиша Миланов, председател на Сдружение „Емблема“.

Във встъпителното си слово ръководителят на мисията на ОССЕ в Сърбия Ян Брату подчерта значението на независимостта на местните медии на езиките на националните малцинства, в случая на български, както и това колко важно е националните малцинства да имат независими и устойчиви медии. Посланикът Брату заяви, че свободата на словото и информирането са едни от основополагащите ценности за Организацията, в която сред 57-те членки е и Сърбия.

Достъпа до информация без ограничения е гарантиран от Конституцията на Сърбия, като малцинствата в страната имат и правото да се информират на майчин език, сподели той и допълни, че новият проектозакон за общественото информиране и медиите съдържа стратегически законови разпоредби за

подобряване на медийната ситуация в областта на малцинствените езици и медиите, включително и законови разпоредби относно финансирането, подобни на тези, които вече се прилагат във Войводина.

В приветственото си изказване посланикът на Република България в Сърбия Петко Дойков сподели, че информирането на малцинствени езици е от изключително важно значение за състоянието на медийната среда в Сърбия. Той отбеляза, че медиите на майчин език „са като един своеобразен фар, който осветява пътя на една общност и я спасяват от нейното потъване във морето от невежество“ и добави, че запазването на медиите на български език е колкото национална, толкова и европейска кауза. По думите на посланика от една страна това способства за правото на българското национално малцинство да получава и споделя информации по начин, отговарящ на неговите потребности, от друга страна в страната-домакин насърчава европейските принципи на разбирателство, уважение към другия и добросъседство. Посланикът Дойков подчерта, че българските дипломатически мисии в Сърбия и Министерството на външните работи в София подкрепят медия ФАР, както и други медии на български език.

Генералният секретар на НУНС Тамара Филипович Стеванович говори за това, какво ново ни носи проектозаконът за общественото информиране и медиите, когато става дума за информирането на националните малцинства. Борка Райшич, висш съветник в Министерството на информирането и

телекомуникациите на Сърбия, запозна присъстващите с възможностите, които предоставя министерството, с акцент върху проектното съфинансиране на малцинствените медии и по-конкретно на медиите на български език. Тя изтъкна, че същността е сътрудничеството с местната власт, медиите и Националните съвети.

Председателят на Националния съвет на българското национално малцинство Стефан Стойков говори за подкрепата на НС за информирането на български език, като още веднъж изтъкна, че един от приоритетите на НС в този състав е стабилно финансиране на медиите, чийто основател е НС, както и на останалите медии на български език. Той запозна присъстващите и с размера на финансови средства, с които НС финансира „Нова РТВ Босилеград“ и вестник „Ново Братство“, чийто е основател, като допълни, че е доволен от качеството на медийното съдържание, което те произвеждат. Стойков запозна присъстващите и с усилията, които НС полага за възстановяване на предаването по държавната РТС, което бе прекъснато от 1999 г., като каза, че за договореното с генералния директор на РТС тридесетминутно предаване седмично, липсват 2 милиона динара на годишно ниво.

Членът на Общинския изпълнителен съвет по образование и информиране Деян Милев говори за подпомагането на местните медии от страна на общината и за бъдещите планове в тази

насока. Сътрудникът на ФАР Даниела Апостолов Виденов изнесе виждането на Петър Виденов, главен и отговорен редактор на Интернет портала ФАР, за ролята на неправителствения сектор в информирането на български език.

В дискусията участваха представители на медиите на български език, културно-образователни институции и граждани. На кръглата маса присъстваха и Генералният консул на България в Ниш Димитър Цанев, председателят на Общинския съвет на Цариград Зоран Джуров, председатели на електронни и печатни медии на български език от Цариград, Босилеград и Ниш - Интернет портал ФАР, Радио-телевизия Цариград, Визия, Глас Пресс, НРТВ - Босилеград и Ново Братство, журналисти и други гости, а модератор на срещата бе журналистът на „Време“ Недим Сейдинович.

РЪКОВОДИТЕЛЯТ НА МИСИЯТА НА ОССЕ В СЪРБИЯ ЯН БРАТУ ПРОВЕДЕ РАЗГОВОР С ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НСБМ СТЕФАН СТОЙКОВ

В края на престоя си в Цариград Брату посети офиса на Националния съвет на българското национално малцинство в Цариград, на новия адрес на улица „Пастерова“ № 7, където проведе открити разговори с председателя на Националния съвет Стефан Стойков в присъствието на секретаря на съвета Роза Стоименов и Славица Васов, подпредседател на НС. Най-напред Стойков изрази своята благодарност за подкрепата, която мисията на ОССЕ оказва вече години наред на националните съвети, включително и на НС на българите в Република Сърбия. По време на срещата двамата разговаряха по общи теми, касаещи българското национално малцинство в Сърбия. Стойков запозна Брату с трите приоритета на сегашния състав на НС, първия от които е отношенията между Република Сърбия и Република България от добри да станат отлични, втория приоритет е образованието и третия - изнамиране на стабилно финансиране на медиите, които излъчват програма на български език. Той го осведоми и за това докъде е стигнал преди две години започнатия процес на превод на български език и печатане на учебниците по новите учебни програми на Р Сърбия и го помоли за организационно съдействие за издаването на нови христоматии по български език, а също така и за гостуването на НС на унгарците, на който НС на българското малцинство вече е бил в посещение.

Преди това и председателят на Общинско събрание в Цариград Зоран Джуров проведе работна среща с ръководителя на мисията на ОССЕ в Сърбия Ян Брату.

Андрияна Ташков Александров

ИЗЛОЖБАТА „ВАКУУМ“ НА ВЕЛЧА ВЕЛЧЕВ В ГРАДСКАТА ГАЛЕРИЯ В ЦАРИБРОД РАЗВЪЛНУВА ПОСЕТИТЕЛИТЕ

Известният царибродски художник Велча Велчев, който по-голяма част от живота си, по точно 32 години, живее и твори в Испания, подари на царибродчани изложба за празника на града. Става дума за изложба на инсталации с около 150 закачалки за дрехи от различни материали, с различни форми и размери. Някои от тях са окачени на стената, други висят на поставка, празни, сякаш в празен гардероб и както самият автор казва, символизируют миграцията и празнотата в резултат на отсъствието и са свидетели на едно време и на хората, които вече ги няма, не са тук.

„Като художник не мога да не реагирам на някои съвременни събития, каквато между другото е миграцията на хора от цял свят. Факт е, че дори в този наш малък град миграцията е много силно изразена, така че тези закачалки са свидетели на всички тези хора, които са заминали. Като положителен момент е текста, изписан на стената на латински, който се отнася до хора, които като мен са мигрирали, напуснали са страната си. „Qui trans mare currunt caelum, non animus mutant“, преведено „Хората, които прекосиха морето, смениха звездите и небето, но не и душата“, така че се надявам, че все още има нещо положително, че някой ден всички ще се върнем там, откъдето сме тръгнали, и че както аз, който всяка година се завръщам все повече и повече в Цариброд, и някои други ще направят същото“, сподели авторът.

Художникът изтъква, че винаги

работи с теоретична основа: „В някои мои есета, които пиша, намеря идея и я обработя художествено. Това е много старателна работа. Започнах да работя от латинската дума *vacuum*, която буквално означава страх от празнота, и тогава свързах някои неща, които лично съм изпитал, тъй като съм един от тези, които напуснаха Цариброд и помня как майка ми го преживя много тежко. Тя винаги пазеше дрехите ми, които не бях използвал от години, които ми бяха малки и тесни, но тя ги пазеше. Така че оттам тръгна всичко.“

Закачалките идват от цяла Европа, може би и от цял свят, а някои е взел от гардероба си в Цариброд. „Естетически закачалките са ми много интересни, като започнем от най-обикновените телени, най-евтините, до тези дървените, които ги донесох от Испания, от Майорка, с дълга дръжка, за да могат да се закачат, защото шкафовете им са високи. Те буквално приличат на дървени птици. За да вдъхна живот на тези закачалки, върху някои от тях е изписан текст от сръбски и испански съновници, и който аз пиша, някаква моя поезия или аз я наричам „шопски хайку“. Това са кратки забележки, с които дадох на закачалките малко радост, като следа от хората, които бяха тук. („Пълн куфер с године сецам“, „Душата ми се скрила у едно ъуше па само пѣшче...“, „Мојта душа плаута по светѣт и се распитује за мене“),“ каза Велчев.

Първото представяне на тази изложба беше през 2019 г. в галерията на Инсти-

тута „Сервантес“ в Белград. „Специално за тази инсталация със закачалки, мога да кажа свободно моята приятелка Вида Огенович написа текст и го прочете на откриването и бях изключително доволен, че имам човек от такъв калибър, с който да споделя някои размисли за бъдещето и миналото“, отбелязва художникът.

С този толкова вълнуващ текст имаха възможност да се запознаят и посетителите на втората експозиция в Цариброд, която еновременно ще бъде и последната, и която, казва той, е обогатена с автентична инсталация: „Отдавна имах желание пътният знак, който беше в центъра на града, и който за нас малко по-възрастните означава много, да присъства и той тук и по някакъв начин да символизира посоките, в които хората са тръгнали, отдалечени с километри. Дори ми харесва, че някои букви и цифри вече не се виждат. Така че като инсталация мисля, че тя подкрепя главната инсталация.“

Както самият той казва, винаги обича да провокира хората с творбите си да

започнат да мислят по свой начин. Така бе и този път. С тази експозиция той искаше да заинтригува хората да мислят за миграцията и за тези, които вече не са тук. Ако съдим по усещането за тъга и празнота, които предизвиква инсталацията, по тези, които са напуснали домовете си и са тръгнали да търсят по-добър живот, оставяйки гардеробите с празни закачалки, в това свое намерение той успя напълно.

Велча Велчев е роден през 1959 г. в Цариброд. След почти тригодишно обучение в Художествената академия в София, катедра Живопис, званието академичен художник получава във Факултета по изящни изкуства в Белград. От 1991 г. живее в Майорка. Творбите му са обиколили градовете в цяла Испания, както и много страни в Европа и света. Предпоследната изложба на Велчев се състоя миналия месец в София, почти по същото време, когато и неговата втора самостоятелна изложба в родния му град.

Андрияна Ташков Александров

ИЗЛОЖБА - СЪВРЕМЕННА РЕЗБА И СКУЛПТУРА В ДЪРВО БЕ ОТКРИТА В ЦАРИБРОД

Неотдавна сформиранията група „Arena Art Wood“ представи в Галерията „Методи Метя Петров“ в Цариброд изложбата - Съвременна резба и скулптура в дърво. Експозицията съдържа 30 творби на 10 автори: Роберт Цанев, Йордан Йорданов, Антон Георгиев, Илиа Владимиров, Марияна Манева, Александрина Иванова, Десислава Латинава, Цветина Генева, Петър Михайлов и Роман Синапов, всичките завършили специалността „Резба“ в Националната художествена академия в София. Говорейки на откриването на изложбата за предисторията на самата идея тя да бъде показана в царибродската галерия, Роберт Цанев, заместник-ректор на НХА и доцент в катедра „Резба“, каза, че тук са минали почти всички специалности от Академията - метал, текстил, керамика, плакат и понеже единствено дървото не беше представяно, решили са да направят

такава изложба, но в малко по-различен формат, със студенти завършили академията.

„Моят докторант Антон Георгиев го натоварихме със задачата да направи подбора, да я създаде и да се научи как се прави изложба, как се събира колектив, как се организира цялото това мероприятие и благодарение на него имаме тази селекция. За моя изненада в селекцията присъстват наистина студенти от всичките мои четири випуска в резбата, от всеки по двама души. Много ми е драго да усетя присъствие на бившите си студенти около мен. Виждате една дърворезба, много по-различна от това, което си представяте като чуete думата резба, но всички тези работи са свързани с едно - те са направени с материала дърво. Колко е богат и разнообразен, какви възможности дава този материал, виждате във всяка една от работите, които са много различни“, сподели

доцент Цанев.

Идеята за създаването на творческата група „Arena Art Wood“ е на докторанта Антон Георгиев, чието желание е тя да бъде представена, както в България, така и извън нея. Това е първото нейно представяне, на което са показани творби от различни посоки на изкуството. „Тук имаме поп арт, абстрактно изкуство, конструктивизъм. Има много богатство, не е класическо представяне на дърворезбата, скулптурата в дърво, това е една тенденция и стремеж към съвременното и модерното“, изтъкна кураторът на

изложбата Георгиев.

Присъстващите на откриването на изложбата, сред които бяха и 8 от десетте членове на творческата група, с две едноминутни мълчания отдадоха почит най-напред на скулптора Димитър Илиев, дългогодишен управител на галерията, а след това и на Марияна Манева, член на групата „Arena Art Wood“.

Любителите на изкуството ще имат възможност да се насладят на тази много интересна изложба до края на месеца.

Андрияна Ташков Александров

Пчинска окръжна лига

„Младост“ спечели с девет футболисти

Футболистите на босилеградска „Младост“ спечелиха с 3:2 срещу „Вихор“ от Жбевац, в срещата от 9-ия кръг на Пчинска окръжна футболна лига, която на 22 октомври се изигра на стадиона Пескара в Босилеград. „Зелените“ извоюваха победа, въпреки че почти през целия мач играха с девет футболисти.

В самото начало на двубоя двама футболисти на домакините бяха изгонени от игра, заради неспортсменското им поведение срещу съдийката, която не отсъди засада при едно спорно положение, от което гостите отбелязаха гол. Въпреки че бяха с двама души по-малко на терена, босилеградските футболисти играха изключително дисциплинирано

и заслужено триумфираха. Двукратен голмайстор за нашия отбор бе Никола Здравкович, а един път се разписа и Дарко Трайков от дузпа.

Зелените завършиха мача само с осем футболисти, понеже в последните секунди беше изгонен и централният нападател Дарко Трайков.

Младост в момента заема 12-то място във временното подреждане с 4 спечелени точки. Водач във временното класиране е БСК от Буяновц с 24, а следват „Търновоц“ и „Павловац“ с по 22 точки.

В следващия кръг, на 29 октомври (неделя), „Младост“ гостува на „Раднички 2021“ във Враня.

П.Л.Р.

Втора волейболна лига - Изток

Младост - Борац 0:3

Волейболистите на босилеградска „Младост“ отстъпиха като домакини с 0:3 гейма (17:25, 29:31 и 23:25) на „Борац“ от Парачин в рамките на втория кръг от тазгодишното първенство във Втора лига - Изток.

Въпреки че крайният резултат беше 3:0 в полза на гостите, във всичките три части се водеше равностойна и неизвестна борба, а на нашите момчета не им достигна късмет, за да осъществят по-добър резултат.

В следващия кръг „Младост“ гостува

в Пирот, а срещата ще се играе на 29 октомври, неделя.

Босилеградска „Младост“ тази година е дебютант във Втора лига - Изток. Участието в по-висшия ранг нашите момчета си осигуриха като през миналия сезон спечелиха първо място в Междоокръжната лига - Лесковац. Заедно с „Младост“ през този сезон във Втора лига - Изток се състезават и отборите: Враня, Ягодина, Пирот, Ниш 2, Борац, Десетка, Топлички витезови и Ябланица.

П.Л.Р.

ЦАРИБРОД - СПОРТНИ НОВИНИ

БАСКЕТБОЛ

МЪЖКА РЕГИОНАЛНА ЛИГА „ИЗТОК“ (4. КРЪГ) - ДИМИТРОВГРАД - ЮНИОР (НИШ) 81:80

До първа победа като домакин царибродските баскетболисти стигнаха в четвъртия кръг, надигравайки съперника си „Юниор“ в продължение, след като мача в редовното време приключи с равенство 72:72. В продължението момчетата на треньора Душан Лилич показаха повече желание и сили и извоюваха втората си тазгодишна победа. Най-слабата част от мача бяха реферите, които със своите неразумни решения доведоха до напрежение в двата одбора.

След четири изиграни мача БК „Димитровград“ с две победи и също толкова загуби е на седмо място и в следващия кръг гостува на БК „Бин“ в Зайчар.

ФУДБОЛ - ЗОНА „ИЗТОК“ (11. Кръг) ТРЕБИЧ (Сокобаня) - БАЛКАНСКИ 0:2

Втората си поредна победа царибродските фудболисти извоюваха с много желание на градския стадион в Сокобаня. С попаденията на Давор Петров

и Андрей Йосифов гостите заслужено взеха три точки в този мач.

След изиграни 11 мача (5 победи, 4 загуби и две равенства) „Балкански“ заема 8 място със 17 точки и в следващия кръг е домакин на „Рътан“ Болевац, който е на 6-то място с 18 точки.

ПИРОТСКА ОКЪРЖНА ЛИГА (8. Кръг) ЖЕЛЮША - ЗАДРУГАР (Крупъц) 5:1

Фудболистите на треньора Драган Дончев - Джуки показаха, че навлизат в желана форма и го потвърдиха в мача с гостите от пиротското село Крупъц. Попаденията за желяшани на този мач бяха дело на голмайстора Никола Станоев (три гола), Бранислав Иванов и Никола Коцев (по един гол).

И най-старите любители на футболната игра в Желюша не помнят техните фудболисти в три поредни официални мача да са отбелязали 17 гола.

След изиграни седем мача „Желюша“ с 8 точки е на 6-то място и в следващия кръг гостува на „Слобода“ Расница.

А. М.

Днес е Петковден - един от най-важните празници в православния календар

Света Петка се подвизава малко на земята, но получи голяма слава на небесата.

Почитаме паметта на една от най-обичаните светици на Балканите преподобна Параскева - Петка. От житието ѝ знаем, че се родила между 910 и 930 г. в селището Епиват, на ок. 40 км. западно от Константинопол, на европейския бряг на Мраморно море. Починала в Каликратия, отново в Източна Тракия, на 27-годишна възраст. Известни са имената на още двама членове на семейството ѝ – баща ѝ Никита и брат ѝ Евтимий Мироточиви, който станал епископ на Мадит и се прославил там с множество чудеса.

Още от малка възраст момичето се отличавало с голямо милосърдие. Раздавала на бездомниците своите хубави дрехи, а взимала техните дрипи. На една просякиня пък подарила златното си кръстче. Красотата, добротата и заможността на семейството ѝ привличали вниманието на много младежи, които искали да се оженят за нея. Затова девойката напуснала семейството си и заминала за столицата Константинопол, където се поклонила на най-големите светини, а после с кораб се отправила към Йерусалим. Там приела монашество в един женски манастир, но скоро след това се оттеглила и заживяла като отшелница. В пустинята прекарала пет години в пост и молитва, търсейки Бога и молейки Го да прости греховете ѝ. Тогава ѝ се явил ангел, който ѝ казал, че скоро ще напусне този свят и трябва да се върне в родното си място.

Когато пристигнала в Епиват, св. Петка била толкова променена и изнеможила от живота в пустинята, че никой не

я познал. Там се поклонила на гроба на родителите си, след което отново отишла в Константинопол, за да се поклати на светините, пазени в тамошните храмове. На връщане към родното си място се спряла в селището Каликратия (днес Мимарсинан, на западния бряг на залива Бююкчекмедже), където заживяла в близост до храма „Св. Апостоли“, помагайки в църквата. Там останала две години. Една вечер почувствала лека болка в главата и мирно предала духа си. Била на двадесет и седем години.

А от житието на св. Петка, написано от Св. Патриарх Евтимий, научаваме следното:

„Големи са подвизите и духовните борби на нашата преподобна майка Параскева, която се подвизава на земята малко, но получи голяма слава на небесата. Но Бог яви нейните свети мощи по следния начин ...

Заболява човек на кораб и умира. От трупа му започва да излиза нетърпима смрад, така че никой не може да го наближи. Един пътник помолва някои хора да изкопаят дълбок ров и да заровят в него смърдящия труп. Те с усърдие приемат заповедта, но когато задълбаха в рова, намериха нетленно тяло в земята.

По късно нетленните мощи на Преподобната са положени в църквата „Св. Апостоли“, дето лежах и извършиха много знамения не само в нейния край, но и по всички околни страни бяха известни нейните чудеса и много недъгави и бесновати от околността пристъпваха с вяра и получаваха изцеления.“

Почитта към св. Петка се разпространила във всички балкански страни. През 1238 г. българският цар Йоан-Асен

II пренесъл мощите ѝ в българската столица Търново, където те останали до 1395 г. В продължение на две години пребивавали във Видин, след това били пренесени в Белград. През 1521 г., след падането на града под османска власт, султан Сюлейман Великолепни пренесъл мощите ѝ в Константинопол, принуждавайки Патриаршията да ги откупи срещу дванадесет хиляди златни дуката. Така мощите на светицата се оказали в патриаршеския храм до 1641 г., когато молдовския княз Василий Лупу поискал мощите ѝ в замяна на изплащане на дълговете на намиращата се в криза Вселенска патриаршия. Така те се озовали в Яш, в Румъния, където се пазят и до днес, а празникът на светицата, 27/14 октомври, е неработен ден в страната.

Гръцкият историк Атанасиос Кумбулис пише през 2011 г. в увода към своята книга Преподобна Параскева Нова, че „... светицата е особено почитана от румънците и славяните. Преп. Параскева Нова се смята за украса и девствена одежда в Българската, Сръбската и Румънската църкви. Докато в Гърция, с малки изключения, тя не е удостоена с голяма почит. Като цяло тя е непозната на повечето гърци“. Това е може би причината в съвременните гръцки църковни текстове тя да се среща като св. Параскева Балканска.

От всичко казано до тук става ясно, че нашата Вярна Православна живо преобразява и освещава всички, които пристъпват искрено към Бога. И че богоуподобените свети личности, като светата преподобна Петка Параскева, са носители на Божията благодат за полза на

всички нас, които се стремим да живеем в Бога. От нас остава само да пожелаем и да тръгнем по „Пътят, Истината и Животът“ (Йоан 14:6) – Иисус Христос, нашият Господ Бог.

Нека днес, когато чествуваме паметта на света преподобна Петка Параскева и ние да запеем със следните слова:

„Ти, достославна света Петко, като си възлюбила пустинния и безшумен живот, усърдно си тръгнала след своя младоженец Христа, като още от младини си поела Неговото благо иго и молитвено си се въоръжила с кръстния знак против мислените врагове. С постнически подвизи, с пост и молитва и със съзлививи капки ти си изгасила въглението на страстите. Поради това, като стоиш, заедно с мъдрите девици в небесния чертог пред Христа, моли се за нас, които почитаме твоята честна памет.“

/Тропар на светицата, гл. 4/

Тържествено е днес и в с. Смиловци край храма, посветен на св. Петка, където по традиция се събират голям брой хора, за да почетат празника, да прережат „колач“ в чест на Преподобна майка Параскева, а за здраве на семейството и да отправят молитви към нея за помощ и подкрепа. Също така е спасена и с десетилетия поддържаната традиция от семействата, които специално за празника приготвят и раздават молитвена

чорба за здраве на всички дошли на празничната служба в тази прекрасна светиня.

Честит и благословен празник! За много и благодатни години!

Подготви Д. Христова

